

ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/๖๖๗๔๓

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อ
จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ
กรมบัญชีกลาง
ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๕๐๐

๑๗ เมษายน ๒๕๖๒

เรื่อง ข้อหารือแนวทางการกำหนดเงื่อนไขการหักเงินประกันผลงานในสัญญาจ้างก่อสร้าง

เรียน อธิบดีกรมทางหลวง

อ้างถึง หนังสือกรมทางหลวง ที่ กค ๐๖๐๐๔/๗๓๔๑ ลงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๑

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมทางหลวง แจ้งว่า การกำหนดเงื่อนไขการหักเงินประกันผลงานในการจัดทำสัญญาจ้างก่อสร้างของกรมฯ ไม่สอดคล้องกับข้อเท็จจริงในการปฏิบัติงาน เนื่องจากสัญญาส่วนใหญ่ของกรมฯ เป็นงานแบบราคาต่อหน่วย (Unit Cost) กำหนดให้ส่งผลงานก่อสร้างเป็นรายเดือนซึ่งไม่อาจทราบได้ว่า ผู้รับจ้างจะส่งงานแต่ละเดือนเป็นจำนวนเงินเท่าใด ดังนั้น ในการกำหนดให้ผู้รับจ้างมีสิทธิขอเงินประกันผลงานคืนได้โดยนำหนังสือค้ำประกันมาวางแทน เมื่อหลักประกันผลงานถูกหักไว้เป็นจำนวนเงินไม่สามารถประมาณการได้ชัดเจนและการคืนเงินประกันผลงาน และ/หรือหนังสือค้ำประกันธนาคารจะคืนให้ผู้รับจ้างพร้อมกับการจ่ายเงินงวดสุดท้าย กรณีงานก่อสร้างที่มีระยะเวลาตามสัญญายาวนาน ทำให้ผู้รับจ้างหักทวงว่าไม่เป็นธรรม และทำให้ขาดเงินทุนหมุนเวียนที่จะนำไปใช้ในการปฏิบัติงานตามสัญญาได้ ดังนั้น เพื่อให้การกำหนดเงื่อนไขการหักเงินประกันผลงานตามสัญญาจ้างก่อสร้างของกรมฯ สอดคล้องกับข้อเท็จจริงในการปฏิบัติงาน เกิดความเป็นธรรม และไม่ทำให้หน่วยงานของรัฐเสียประโยชน์ กรมฯ จึงขอหารือว่างานที่อยู่ระหว่างรอลงนามสัญญา และงานของปีงบประมาณ ๒๕๖๒ เป็นต้นไป กรมฯ สามารถกำหนดเงื่อนไขการหักเงินประกันผลงานในสัญญาจ้างก่อสร้าง ตามความในข้อ ๖ ของตัวอย่างสัญญาจ้างที่คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุ (กวจ.) กำหนดไว้ได้หรือไม่ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ (คณะกรรมการวินิจฉัย) พิจารณาแล้วมีความเห็นดังนี้

๑. ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๙๓วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “หน่วยงานของรัฐต้องทำสัญญาตามแบบที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด โดยความเห็นชอบของสำนักงานอัยการสูงสุด ทั้งนี้ แบบสัญญานั้นให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาด้วย” วรรคสอง บัญญัติว่า “การทำสัญญารายใดถ้าจำเป็นต้องมีข้อความหรือรายการแตกต่างไปจากแบบสัญญาตามวรรคหนึ่งโดยมีสาระสำคัญตามที่กำหนดไว้ในแบบสัญญาและไม่ทำให้หน่วยงานของรัฐเสียเปรียบ ก็ให้กระทำได้ เว้นแต่หน่วยงานของรัฐเห็นว่าจะมีปัญหาในทางเสียเปรียบหรือไม่รัดกุมพอ ก็ให้ส่งร่างสัญญานั้นไปให้สำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อน” และวรรคสาม บัญญัติว่า “ในกรณีที่ไม่มีร่างสัญญาตามแบบสัญญาตามวรรคหนึ่งได้ และจำเป็นต้องร่างสัญญาขึ้นใหม่ ให้ส่งร่างสัญญานั้นไปให้สำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อน เว้นแต่การทำสัญญาตามแบบที่สำนักงานอัยการสูงสุดได้เคยให้ความเห็นชอบมาแล้ว ก็ให้กระทำได้”

๒. จากหลักการข้างต้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า กรมทางหลวงมีความประสงค์จะกำหนดเงื่อนไขในสัญญาจ้างก่อสร้าง จากเดิม “คณะกรรมการนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ได้กำหนดเงื่อนไขการหักเงินประกันผลงานไว้ดังนี้

ข้อ ๖ การหักเงินประกันผลงาน

ในการจ่ายเงินค่าจ้างให้แก่ผู้รับจ้างแต่ละงวด ผู้ว่าจ้างจะหักเงินจำนวนร้อยละ... (...) ของเงินที่ต้องจ่ายในงวดนั้นเป็นประกันผลงาน ในกรณีที่เงินประกันผลงานถูกหักไว้แล้ว เป็นจำนวนเงินไม่ต่ำกว่า ... บาท (...) ผู้รับจ้างมีสิทธิที่จะขอเงินประกันผลงานคืน โดยนำหนังสือคำประกันของธนาคารหรือหนังสือคำประกันอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งออกโดยธนาคารภายในประเทศมามอบให้ผู้ว่าจ้าง เพื่อเป็นหลักประกันแทนมิได้

ผู้ว่าจ้างจะคืนเงินประกันผลงาน และ/หรือหนังสือคำประกันของธนาคารดังกล่าว ตามวรรคหนึ่ง โดยไม่มีดอกเบี้ยให้แก่ผู้รับจ้างพร้อมกับการจ่ายเงินค่าจ้างงวดสุดท้าย” เป็น

“ข้อ ๖ การหักเงินประกันผลงาน ในการจ่ายเงินให้แก่ผู้รับจ้างแต่ละงวด ผู้ว่าจ้างจะหักเงินจำนวนร้อยละ ... ของเงินที่ต้องจ่ายในงวดนั้น เพื่อเป็นประกันผลงานในกรณีที่เงินประกันผลงานจะต้องถูกหักไว้ทั้งสิ้นไม่ต่ำกว่า ๖ เดือน (สำหรับสัญญาที่เป็นราคาต่อหน่วย) หรือจำนวน ... บาท (สำหรับสัญญาที่เป็นราคาเหมารวม) ผู้รับจ้างมีสิทธิที่จะขอเงินประกันผลงานคืน โดยผู้รับจ้างต้องวางหนังสือคำประกันของธนาคาร ซึ่งออกโดยธนาคารภายในประเทศ มาวางไว้ต่อผู้ว่าจ้างเพื่อเป็นหลักประกันแทนก็ได้”

ผู้ว่าจ้างจะคืนเงินประกันผลงาน และ/หรือหนังสือคำประกันของธนาคารดังกล่าว ตามวรรคหนึ่ง ให้แก่ผู้รับจ้างพร้อมกับการจ่ายเงินงวดสุดท้าย”

กรณีดังกล่าว หากกรมฯ มีความประสงค์จะกำหนดเงื่อนไขการหักเงินประกันผลงานตามตัวอย่างสัญญาจ้างก่อสร้างที่ กวพ. ได้กำหนดไว้ ถ้าจำเป็นต้องมีข้อความหรือรายการแตกต่างไปจากแบบสัญญาที่คณะกรรมการนโยบายจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐกำหนด ตามมาตรา ๙๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติฯ โดยมีสาระสำคัญตามที่กำหนดไว้ในแบบสัญญาหรือไม่ทำให้หน่วยงานของรัฐเสียเปรียบ ย่อมอยู่ในดุลพินิจของกรมฯ ที่จะกระทำได้ เว้นแต่กรมฯ เห็นว่า จะมีปัญหาในทางเสียเปรียบหรือไม่รัดกุมพอ ก็ให้ส่งร่างสัญญานั้นไปให้สำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวสุทธิรัตน์ รัตนโชติ)

อธิบดีกรมบัญชีกลาง

ปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงการคลัง

ประธานกรรมการวินิจฉัย

กองการพัสดุภาครัฐ

ฝ่ายเลขานุการ

โทร. ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๔๕๕๓

โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๑๘๕ - ๖